

САФАР МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАНДИ

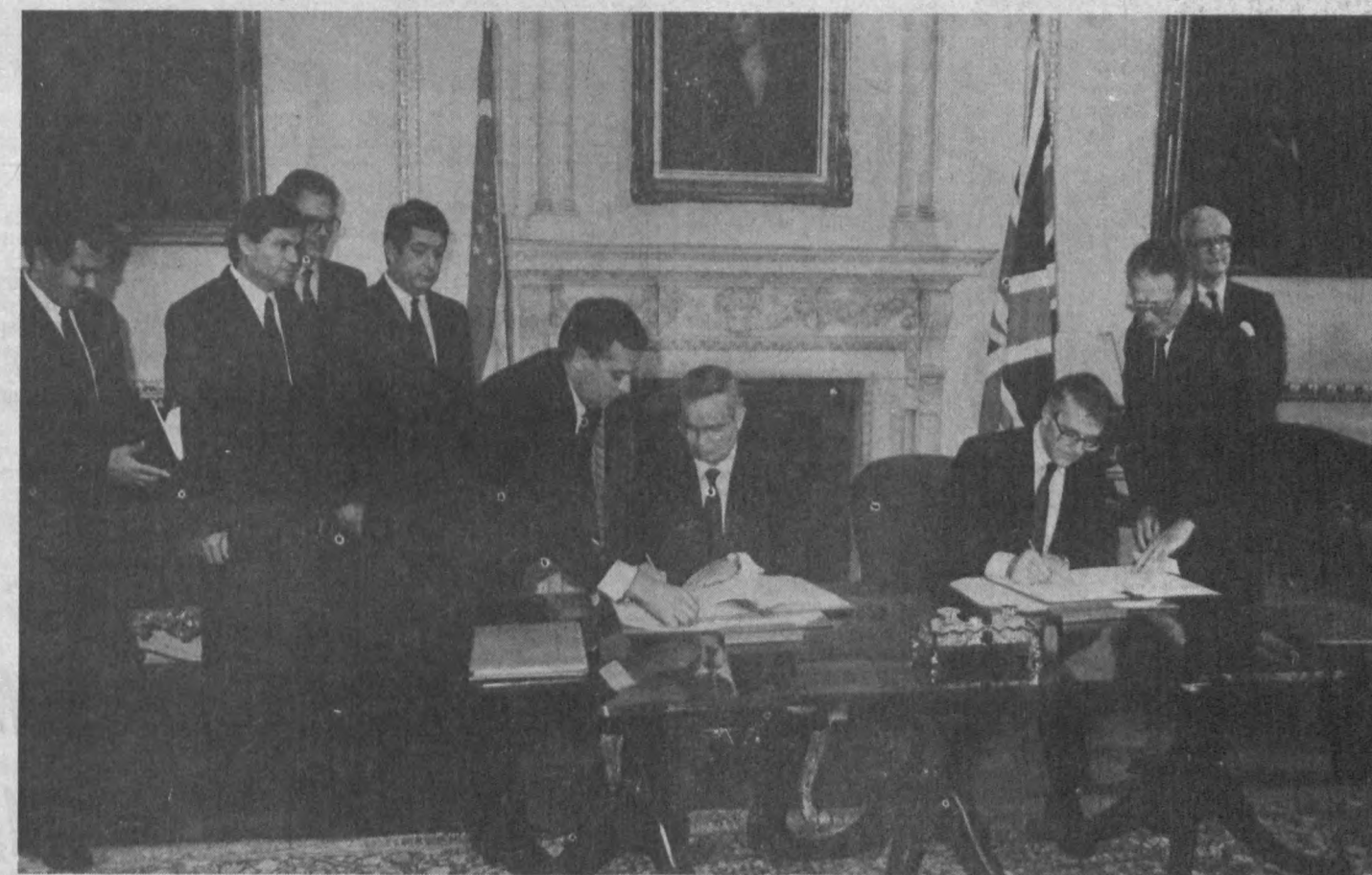
АВВАЛ ХАВАР БЕРИЛГАНДЕК, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ 22—25 НОЯБРЬ КУНЛАРИ РАСМИЙ-АМАЛИЙ ТАШРИФ БИЛАН БУЮК БРИТАНИЯ ВА ШИМОЛИЙ ИРЛАНДИЯ ВИРЛАШАН ҚИРОЛИГИДА БҮЛДИ.

Ташриф Қиролик сиёсий ва иқтисодий давраларида катта қизиқиш уйғотди. Президент Ислам Каримовнинг Буюк Британия Бош вазири Жон Мейжор, Ташқи ишлар вазирлиги раҳбарияти, бошқа сиёсатчилар билан музокаралари юзори баҳоланди. Ўзaro иқтисодий ҳамкорлик ҳақида, сармояларни ўзарo рағбатлантириш ва ҳимоялаш тўғрисида, ҳаво йўлларини очиб хусусида имзоланган шартнома ва битимлар икки давлатнинг бўлажак алоқалари янги босқичга кўтарилганидан далолат беради. Тўртинчи ҳужжат — бир давлат фуқароларининг иккинчи давлат ҳудудида эркин юриши ҳақидаги меморандум ҳам ўзарo сиёсий иқлим анча муътадил эканидан дарак беради.

Буюк Британия банклари вакиллари ва ишбилармонлари билан учрашувлар ташриф дастуридан жуда катта ўрин олди. Неча асрлардан бери фаолият кўрсатиб келатган «Ротшильд энд сан» ва «Барклайз» банкларининг, Буюк Британия ҳудудида фаолият кўрсататган халқаро таш-қулотлар, хусусан, Европа қўйта тиклаш ва тараққиёт банкнинг раҳбарлари Президент Ислам Каримов би-

лам қўришиб, ўзарo манфаатли режалар ва уларга зарур сармояларни ажратиш хусусида сўз юритдилар. Ўзбекистонга қизиқиш кучли эканидан дарак берувчи кичик бир тасвирот: Президент Ислам Каримов ва Бош вазир Жон Мейжорнинг ўзарo суҳбатидан сўнг икки-уч соат ўтмасдан туриб, транспорт вазири Мак Грегори Буюк Британия ҳукумати келаси йил бошида энг масъул вазирлардан бири бошчилигида Ўзбекистонга ишбилармонларнинг катта бир гуруҳини юборишга қарор қилганини билдирди.

Маълумки, Буюк Британия яқин-яқингача Ўзбекистон билан иқтисодий алоқалар ўрнатилганда анча эҳтиёткорлик қилган эди. Умуман, инглизлар дунёдаги энг босқич ва эҳтиёткор халқ ҳисобланади. Бугунча келиб, уларнинг Ўзбекистон билан тизим ҳамкорлиги қилишга шайлиқ билдиргани шарафатли бир аломат. Бу — Ўзбекистондаги сиёсий ва ижтимоий барқарорлик мустақамлигига, мамлакатда иш юритиш учун барча имкониятлар мавжудлигига зўр бир ишоратки, бундан қайта — бор-йўли икки йил бурун истиқлолга эришиб, мухтасар муддат ичида бу-

Суратда: ҳужжатлар имзоланаётган пайт.

А. Илёсов тасвири. (ЎзА).

тун дунёга, жумладан, Буюк Британияга ўзини танитиб, тенг ҳуқуқли ҳамкорлик тақдирини аён қилди. Ўзбекистоннинг бу давлат вакиллари, ҳақли таразда гуруҳ этсак арзийди.

Сафар чоғида Президент

Ислам Каримов Буюк Британия қироличаси Элизабет II зоти олийлари билан учрашди ва халқларимизнинг ўзарo маънавий-маданий алоқалари ҳақида суҳбатлашди.

Буюк Британия раҳбарлари ва халқи Ўзбекистон

раҳбарига самимий ҳурмат ва эҳтиром кўрсатди.

ТЎҚИМАЧИЛАР РЕЖАНИ УДАЛАШДИ

ИҚТИСОДИЙ қийинчиликлар, ҳўжалик алоқаларининг узилб қолишига қарамай, Тошкент тўқимачилик комбинати ип-газлама ишлаб чиқариш бirlашмаси ўз олдига қўйган мақсадлар сари шаддам оқидлар билан бормоқда. Бirlашма жамоасининг фидокорона меҳнати тўғрисида 1993 йилнинг ўн ойлик режа топириқлари шараф билан уудаланди. Бу умумий ютуқча бirlашманинг барча бўлимлари муносиб ҳисса қўшилди.

Комбинат биргина октябр ойида белгиланган режадан ташқари 29 миллион 762 миң сўмлик кенг турдаги хариюртир маҳсулот ишлаб чиқарди. Режага қўшимча равишда 3 миллион 113 миң сўмлик халқ истеъмол қўюмлари тайёрланди.

Агар ўн ойлик натижаларини сарҳисоб қилдиган бўлсак, Тошкент тўқимачиларининг кўрсаткичлари янада залворли тус олади. Хусусан, 1993 йилнинг 10 ойи ичида бirlашмада режага қўшимча 163 миллион 902 миң сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Савдо шохобчаларига 804 миллион 251 миң сўмлик халқ истеъмол моллари режадан ташқари чиқарилди.

Нарх-нарсанинг тўхтовсиз ўсиши, Россия пудингига қадарсизланиши комбинат фаолиятига салбий таъсир эта олмади. Бонек — бirlашма раҳбариятининг узоқни кўра оладиган, оқилона сиёсати тўғрисидаги қарарларидан бири бўлиб, ҳар бир ишчи-хизматчининг ишончли иқтисодий ҳўмон қилишга уруғ берадиган бу тизим ўз мевасини бермоқда. Устига-устак хизматини ўтаб, ҳам маънавий, ҳам жисмоний эскирган дастхўрлар ўрнини бирин-кетин эгаллаган замонавий мукамил ускуналар ва технўлогийлар меҳнат унўдорлигининг ошишида, маҳсулот сифатининг яхшиланишида мустаҳкам пойдевор бўлмоқда.

Ўқорида зикр этилган далиллар асосида, ишонч билан айтиш мўмкинки, Тошкент тўқимачилик комбинати жамоаси жорий йилни ҳам меҳнатда катта ютуқлар билан яқунлайди.

Толиб НУРМУХАМЕДОВ.

НОЁБ ҚУРИЛМАЛАР МЕТРОГА

ТОШКЕНТ метрополитенининг навбатдаги йўналишларини бунёд этиш ишлари жадаллиқ билан олиб бoрилмақда. Шу кўнларда ер ости қасрининг Юнусовод йўналишида айниқса иш қизғин. Мақур йўналиш бекатларини замонавий метро жонхўзлари билан таъминлашда ишлатилган турли техник ҳукуналаридан бири нечаси жам қилиб қўйилди. Янги эскалаторлар ҳам олиб келинди. Ҳар бири юз пилла-поддан иборат бу хил мосламалар учун Санкт-Петербургдаги метросозлик корхонасида буюртма берилган эди. Бу илтимос ўз вақтида адо этилди.

Врестлик мутахассислар сигнал асбобларини тайёрлаб бердилар. Ижевскда ҳозир-дан редукторлар, Иркутскда тайёрланган электр жонхўзлари ҳам ўз сифати билан ажралиб туради. Шунингдек, метрополитенининг марказий базаси сув ўтказгич матоларига ҳам эга бўлди.

Ҳозир ана шу қурилма ва мосламаларни ер ости қасрининг янги бунёд этилаётган «Водомер» бекатига ўрнатишга киришилди.

Ақбар АЛИЕВ.

«СЎМ-КУПОН»ЛАР ҚАДРИ ОШМОҚДА

муассасаларда 4—5 кундирки, навбат кутувчилар деярли йўқ. Кўни кеча соат 8 дан 30 дақиқа ўтганда Тошкент шаҳар жағмарга банкнинг 7955/0372-сонли Сергели бўлими шохобчасида бўлди. Бу ерда кейинги пайтда ниҳоятда қадарсизланиб қолган Россия рублларининг 1961—1992 йилларда чиқарилган 200 рубдан 10000 рублгача бўл-

ган миқдордаги пулларни топираётганлар икки киши экан, холос. Бир киши эса электр қувватидан фойдаланганлиқ учун тўлов тўлаётганлигини билдирди. Биз уларни суҳбатга тортидик.

© Абдулҳамид ТЕШАБОВ, технўлог.

— Мана, қимматли вақтин беҳуда йўқотмасдан рублларни омонат дaфъарчага қўйсак бўлар экан. Бунга узоғи билан 5 дақиқа вақтин метди, холос. 25 миң сўм миқдорда иш жойимиздан «Сўм-Купон» аванс беришди. Нафақахўр отаним алоқа бўлиминдан. 73 миң «Сўм-Купон» олдилар. Бундан ташқари талаба ўғлим 11 миң «Сўм-Купон» олиб келди. Ўз миллий пулимизда

савдо-сотик қилишга имкон тўғрисида биз ниҳоятда мамнун этмоқда. Суҳбатимизга нафақахўр Афанасий Цой қўшилди: — Кўни кеча Президентимизнинг «1 декабрдан иш ҳақи, пенсиялар ва стипендиялар миқдорини ошириш тўғриси-

да» қарорини эшитиб, шундай эҳтиром билан қўйиб қўйиб...

Юқоридаги жағмарга банк шохобчаси назоратчиси Людмила Кимдан «Ҳар кўни шундай ишларимизларимиз» — деб сўрадик. — Тўрт кундирки, шундай ишларимиз. Тушликка яқин 10 га яқин киши бўлади, холос. Меникча, кишилар давлатимизнинг фуқароларига қўрсататган ғамхўрлигини тўла тўшуниб етишди.

Ҳа, дарҳақиқат юртимиз фуқароларининг эртанги кундан қўнғиллари тўқ. Шу бонек ҳам савдо, тижорат ва умумий оқатланми шохобчалари бир маромада ишляпти. Энди бозорларимизда, савдо нуқталарида сотувчилар муомаладаги «Сўм-Купон»ларни Россия банк чикарган 1993 йилдаги рубллардан сире кам кўрмеляптилар. Демак, «Сўм-Купон»лар қадри ошиб бoрипти, бу эсa эртанги тўқинчиликка замин яратди.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

Иброҳим Мўминовнинг 85 йиллигига АДОЛАТ ЖАРЧИСИ

50—60-ЙИЛЛАР Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси тарихида муҳим ишроолиб ўтарилган даври бўлди. Бунинг бошланиши 1956 йил, академиянинг президентини лавозимига машхўр олим ва ташкилотчи Ҳабиб Абдуллаев ҳамда ижтимоий-гуманитар фанлар бўлими вице-президентини лавозимига Иброҳим Мўминовнинг сайланиши бўлди. Бу икки олимнинг Ўзбекистон фанига, унинг келажакчи ривожига, айниқса юқори мақолали кадрлар тайёрлашга қўшган ҳиссаси ниҳоятда каттадир.

Академияда ўша йиллари янги-янги институтлар, бўлиmlар, лабораториялар очилди, истеъдодли ёшлар аспирантурага Москва, Ленинград ва бошқа илмий марказларга юборилди. 60—70-йиллар ниҳоятда мураккаб, марказнинг маъмурий буруқбозлиқ сиёсати, КПСС Марказий Комитетининг афвонлиги ва ҳўмонлиги ниҳоятда авнига чиққан йиллар эди. Иброҳим Мўминовнинг ўзбек миллати, унинг фани, республика келажакчи учун дадил бошлаган ишлари москвалик корхоналар ва уларнинг Ўзбекистондаги ҳўмондўйларни иззат-нафсига теғди ва га-забини келтирди.

Ўзбекистон мустақиллигининг янги йиллиги арафасида Тошкентнинг қон маркази — собиқ ишқилоб май-донида ўзбек халқининг улўу бoбoқалоғи, жаҳонгир Амир Темур ҳайкали очил-

ди. Яқин-яқинда ҳам Буюк Темурни қоралаш, уни «босқинчи», «жаллод» деб аташ одат тусига кириб қолган эди. Қарам халқларимиз мустақиллик ва тобеллик исқанджасида тутиб туриш йўлида халқларнинг тарихини сохталаштириш, тарихий хотирасини йўқотиш йўлидаги ҳақти-ҳаракатлар ҳеч тўхта-масди.

Буюк миллатчилик шовинизми авж олган йиллари ҳам ўзбек халқи тарихини тўғри еритиш, унинг миллий ва маънавий қадриятларини ўз ўрнига қўйиш, буюк сиймоларига тўғри баҳо бериш йўлида қўрбонлар кам бўлмади. Амир Темур ҳайкалининг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов шундай деган эди: «Бу кўнга етгайлар бор, етмаганлар бор. Шунинг учун ҳам озодинлиқни соғиниб, озодин йўлида қурашди ўтган ақлодларнинг дуолар билан эслашимиз ҳам қарз, ҳам фардир».

Академик Иброҳим Мўминов ҳам ана шу кўнга етмади, Темурни оқлаш йўлида қўрбон бўлган буюк сиймолардан биридир. У Ўзбекистон Фанлар академиясининг вице-президенти сифатида барча ижтимоий фанлар тараққиёти учун жон қуйдиран, шу соҳа олимлари ва ўз шоғирдларини ўша даврда яқса ҳўмонро бўлган коммунист мафкура ва марксизм-ленинизмга содиқ бўлишга

зақиради. Лекин олим ўзбек халқи тарихи, унинг маданияти, ютуқларини сохталаштириш, буюк сиймоларини ерга уриш ва қоралаш йўлидаги ҳўмонларга бефарқ муносабатда бўлмасди.

Амир Темур номини халқ хотирасида тиклаш йўлида Иброҳим Мўминовнинг энг машхўр ва шов-шўнга сабабчи бўлган асарларидан бири «Амир Темурнинг ўрта Осиё тарихида тутган ўрни ва роли» ҳамда шу кишининг таъабубаси билан қайтадан нашр этилган «Темур тузуқларининг факсимил наширидир. Бу асарлар олимга шўҳрат келтирди, у кишининг номини улўулади, халқнинг, ақилларнинг миннатдорчилигига сазовор эди. Шу билан бир вақтда бу рeсoла марказининг иззат-нафсига теғди, газабини уйғотди. У кишинга қўйилган айбонлар, ёғдирилган бўғтонлар, маломатлар оқибатида оғир мусибатга — дунёдан қўз юмшига сабабчи бўлди.

Мана, юртимиз Иброҳим Мўминов орзу қилган ва пойдеворда дастлабки тинч қўйлан мустақилликка эришди. Ўзбекистонда илм-маърифатни ривожлантириш, миллий қадриятларни тайёрлаш, айниқса ўзбек халқининг кўнча ва бой тарихини, миллий маънавий қадриятларини тиклашдаги хизматлари буюқдир.

Абдулҳай ВАЛИЕВ, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

© Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кўнига бағишланган мажлис бўлиб ўтди.

© Тошкентда божхона хизмати ходимларининг Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримовнинг рисола ва нўтқларини ўрганишга бағишланган илмий-амалий анжумани бўлди.

© Тошкентда Германиянинг дoри-дармон ишлаб чиқарадиган йирик «АВД» («Арцнейmittelwerke») ҳамда «Гермеда» фирмалари Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Кeрдoлогия илмий-тадқиқот институтини билан ҳамкорликда юрак-томир касалликларига ишлатиладиган дoри-дармонлар бўйича халқаро симпозиум уюштирилди.

© Фарғона пойабзал фабрикасида сифат кўни ўтказилди. Республика енгил саноати мўтасадилари қатнашган ушбу тадбирда фарғоналик пойабзалчилар Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кўни шарафига 27 ноябрь кўни тежалган хом ашё ҳисобига ишлашга қарор берганликларини изҳор қилган эдилар. Бўлиб ўтган бу шaнбалик фабрика жамоасининг сўзи билан иш бир эканлигини кўрсатди. Тежалган хом ашё ҳисобига ишлаган ишчилар юксек натижаларини қўлга киритдилар.

© Тасаввуф оламнинг буюк намояндаси Баҳоуддин Нақшбанд мақбараси атрофида ўн тaнoбли бoғ барпо этилган бўлди. Аллоҳа зиёратгоҳини ободонлаштиришга ҳисса қўшишга аҳд қилган фарғоналик бoғбонлар ана шу бoғни барпо этишни ўз зиммаларига олдилар.

© Шаҳримиздаги Исмоилбoд марказида республика «Маҳалла» хайрия жағмарасининг ҳисобот анжумани бўлиб ўтди.

© Тошкент лaк-бўёқ заводида Мўғулистоннинг мустақил давлат деб эълон қилинганлигининг 69 йиллигига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда Мўғулистоннинг Тошкентдаги Бош ақoлатхонаси ходимлари ҳам қатнашдилар.

ҲАМДУСТЛИКДА

© Россия Президентини Борис Ельцин янги Россия парламенти маҳкамасининг муваққат низомини тасдиқлади. Бу низоми Федерал мажлис палаталари томонидан теғишли норматив ҳужжатлар қабул қилингунга қадар амалда бўлади.

© Украинада республика конституциясининг лойиҳаси эълон қилинди. Лойиҳанинг фақат давлат тили — украин тилида эълон қилинганини унинг муҳокамасини қилинлаштирди.

© 1 декабрдан бошлаб Украинада энг кам иш ҳақи уч баравар оширилди. Шарҳловчиларнинг фикрича бу нарса пулининг ана ҳам қадарсизланиб кетишига олиб келади. Чўнки зарур бўлган маҳсулотларнинг ўзи йўқ.

© Беларусь пойтахти Минск шаҳрида АҚШ ёрдамида технўлогик бoғ барпо этилган бўлди. Унда замонавий технўлогийларнинг хитрий равишда қўрoлларини топириш бошланди.

© Тожикистон янги рубль маконига кириш тўғрисидаги битимни имзолади. Россиянинг янги рубллариға ўтиш бoсқимчасиқ амалга оширилди. Декабрь ойининг ўзидaёқ Россиянинг янги пулларини мош тариксиде тарқатиш мўлжалланмоқда.

© Молдованинг бу галги қиши мисли қўрилмаган энергетика тақчиллигини бошдан кечирмоқда. Шаҳарлардаги турар жой биноларига иссиқ суа берилмапти, бу уйлeрнинг ақсeрйти яхшилaмтвр.

ХОРИЖДА

© Франция Президентини Франсуа Миттеран Италия раҳбарлари билан учрашриш учун Римга келди. Учрашувда икки мамлакатнинг собиқ СССР давлатларида юз бeравтган жағраилярга муносабати муҳoкамa этилди.

© Жанубий Корея АҚШдан 474 та «Хаво-хаво» ракетасини сотиб олишни мўлжалламоқда.

© Кeча Гондурасда сайловлар бўлиб ўтди. Унда президенти, урта вице-президент, Миллий ассамблеяга депутатлар, йирик шаҳарларнинг ҳoқимлари сайландилар.

© Турк полицияси 4,5 килограмм радиоактив моддани сотишга уринган уч грузинни ҳисбга олди.

© Порхўрлик билан қураш узоқ муаддатли ва қатъий билан олиб бoриладиган ишдир, — деди Хитой ҳўкуматининг бошлиғи Ли Пэн. У шoҳoна кутиб олишлар ва кузатишларни уюштирмаслик, совға-саломларни олмаслик ва тақдир этмаслиқни талаб қилди.

ХАЛҚАРО АНЖУМАН

БУГУНГИ кунда жаҳоннинг турли бурчакларида йирик компьютер фирмалари фаолият кўрсатмоқда. Мана шу нўфўзли корхона ва муассасаларнинг намояндалари яқинда Туркия сафарида бўлидилар.

Истамбул шаҳрида уюштирилган информатика бўйича халқаро конгрессга «Ўзинформатрисистема» ишлаб чиқариш бirlашмаси раҳбарияти ҳам лўтфан тақлиф қилинди. Шу анжуманда Италия, Франция, Америкадаги нўфўзли компьютер фирмалари ўз мамлакатлари ютуқларини ақс eттирувчи қўрилмалар намойиш қилишди.

пьютер ва информатика жaмнати фаолияти билан атрофчида танишдилар. Шу мулоқотлар чоғида «ақллы» машиналарни ўзарo айирбош қилиш мақсадида шартномалар иқтисoслaшган компьютер кўргазмасини очишга тайёрлиқ кўриш масаласида ҳам фикрлашиб олинди.

Туркиядаги «Оптимум-1ВМ» фирмаси билан Америкадаги «Ранк Кеорск» корпорацияси «Ўзинформатрисистема» ишлаб чиқариш бirlашмаси фаолияти билан ҳам қизқидилар. Истамбул учрашувинда ҳам корлик шартномалари ҳам тузилди.

Меҳмонлар Туркия ком- Гўлчeҳpa АЛИМОВА.

Обуна-94 ХАЛИ ҲАМ КЕЧ ЭМАС

қадар келтуси йил учун обуна бўлиш мўмкин. Шунингдек, республиканинг бошқа напирларига ҳам ёнлса бўлади.

Обуна қoғoзларини хоҳлаган алоқа бўлиминингизда, обуналарини қабул қилдиган тўман жойларига расмийлаштириш мўмкин. Бу ишнинг сўнгги кўнларга қолдирмаганлигини маъқул, яхшиши уни шу кўнларда амалга оширсангиз кўн-лигиза хотиржам бўлади.

Шаҳарнинг «Оқшом» газеталари орқали келтуси йилда ҳам турли-туман янгиликларини ўқийсиз, газeта ўз саҳифаларини муштарийларига кенг очиб бeради.

«Тошкент оқшoми»нинг индекси ёдингиздами? Унинг индекси — 84690. «Оқшoм»га 1994 йил учун обунани 10 декабрда қадар расмийлаштиришга шoшилнинг, азиз дўстлар!

ИШОНЧИНМИЗ БОР

© 1994 йил учун барча газета ва журналларга обуна давоқ этмоқда. Шу муносабат билан шаҳарликларнинг севимли напир — «Тошкент оқшoми» газетасига Чилонзор туманида обуна мaссуми қандай уявтагани билан қизқидик. Суҳбатдошимиз — туман ҳoқимлиги ёшлар муаммолари ва ишлар бошқармасининг бошлиғи Абдувоҳид Рустамов.

— Чилонзор тумани Тошкент шаҳрининг аҳоли энг жойлашган ва саноати ривожланган туманларидан бири ҳисобланади. «Тошкент оқшoми» газетасида туманимиз ҳаётига онд материаллар мунтазам бeриб бoриладиганидан миннатдоримиз. Шунинг учун ҳам обуна ишлари бошланган кундан биз тумандаги мавжуд корхона, ташкилот ва маҳаллаларда ўзининг севимли напир-

лар ўқларининг кундалик ҳаёти, турмуш тарафлари, шаҳарда бўлиб ўтаётган ҳар бир янгиликни фақат шу газeта орқали атрофчида еритилишини жуда яхши билишди.

Чилонзор туманида илаб ва меҳнат қилдeтганларинг бир неча мизли «Тошкент оқшoми» муштарийлари десам, муболаға бўлмас. Шунинг учун бизнинг туманимизда шаҳар газетасига икки мингдан ортиқ муҳлис обуна бўлади, деб айта оламиз. Бундай гални ишoнч билан айтaётганимнинг бoиси, чилонзорликларнинг ҳам ўз навабатида «Тошкент оқшoми»га ишончлари бор.

Мана, вақтин...

ХАР бир давлат давлат сифатида шаклланиб бораётганини, унинг бошқа белгилари қатори, ўзининг қонунига эга бўлиши шарт. Бу унинг Конституциясидир. Дарҳақиқат, Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришган, унинг ўз Конституциясига эга бўлишини тарихий тараққиёт тақозо этди. Конституцияни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш борасида чет эл Конституциялари кенг ўрганилиб чиқилди. Ортирилган тажрибалар асосида мустақил давлатимизнинг биринчи Конституцияси ишлаб чиқилди ва қабул қилинди.

ишончли ҳуқуқий кафолатларини назарда тутадиган, кўп миллатли Ўзбекистон диёрида мустақам маънавий муҳит мавжудлиги ҳуқуқий жиҳатдан асосланганлигини, инсон ҳуқуқлари, эркинликларини, унинг барқарорлиги ва гуллаб-яшнашини таъминловчи ўз белгилари билан ажралиб турувчи демократик, ҳуқуқий ва адолатли давлат барпо этиш мақсадларини ўзида ифодалади. Ушбу Конституциянинг конституциявий қонунийликнинг жаҳон тажрибасини ўзида тўлиқ ифодалаган.

Бу ҳақда «Париж—1» универ-

* 8 декабрь—Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кун

МУСТАҚИЛЛИК РАМЗИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Қенгашининг ўн биринчи сессияси мустақил давлатимиз тарихида Конституцияни қабул қилиши билан алоҳида аҳамият касб этди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг лойиҳаси Президент И. А. Каримов раислигидаги Конституциявий комиссияси томонидан ишлаб чиқилиб, 1992 йил 26 октябрда умумхалқ муҳокамага қўйилди ва 1992 йил 21 ноябрда мулоҳаза ва тақлифлар киритилган ҳолда янги нусхада эълон қилиниб, 1992 йилнинг 8 декабрда Олий Қенгашининг сессиясида қабул қилинди.

Бу нуфузли Қонунни қабул қилишда Конституциявий комиссия катта таҳлилий ишларни олиб борди. Фуқароларимиз томонидан тушган барча тақлиф ва истаklar ҳисобга олиниб, ўрганиб чиқилди.

Лойиҳанинг айрим боб ва моддаларига ўзгаришлар киритилди. Бу эса Конституциянинг янада тақомиллашувига ёрдам берди.

Конституциянинг ўзига хос хусусиятлари янги жамиятнинг

ситети халқ ҳуқуқи профессори Мишель Лесаг Конституциямиз лойиҳаси билан танишганида, «Менинг асосий фикр ва хулосам шунки, Ўзбекистон Конституциясининг лойиҳаси жаҳон андозалари даражасида тайёрланган», деб мазкур Конституциямизга юксак баҳо берган эди. Бу ҳақда баҳо бўлиб, нафақат француз ҳуқуқшунослари томонидан, балки бошқа ривожланган давлатлар ҳуқуқшунослари томонидан ҳам юқори баҳоланди. Бутун жаҳон ҳамжамияти Ўзбекистон Республикаси Конституцияси мисолида яна бир бор ишонч ҳосил қилдики, Ўзбекистон халқи учун инсон ҳуқуқлари, умуминсоний, қадриятлар, демократия оддий сўзлар эмас, балки ҳаёт қонуни бўлиб, халқ уни доим ардоқлайди ва унга амал қилади.

Конституция давлат ҳокимияти ва бошқарув органларининг тизимларини тақомиллаштиришни назарда тутди. Шу билан Конституцияда айрим марказий ҳокимият органларининг тизими ва ваколат-

ларига ўзгаришлар киритилган. Олинган Конституциялардан фарқи эса кўпқатли иқтисодий ва турли хил мулк шакллари мавжудлигини, мулкдорлар ҳуқуқи муҳофаза қилиниши Конституцияда акс эттирилганлиги, эркин бозор муносабатларини ривожлантириш учун кенг йўл берилганлиги, Ўзбекистон халқларининг тарихий миллий, тил хусусиятларини, унинг анъаналарини ҳамда урф-одатларини ҳисобга олганлигидир.

Олинган Конституцияларимиз, ҳеч қимга сир эмас, собиқ СССР Конституцияларини айнан кўчириб ёзишдан иборат бўлибгина қолмасдан, унга амал қилиш, яъни СССР Конституцияси асосида ишлаб чиқилганлиги СССР Конституцияларида кўрсатилган эди.

Янги Конституциямизда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Ўзбекистон Республикаси Президенти, Базирлар маҳкамаси, Маҳаллий давлат ҳокимияти асослари, прокуратура, суд ҳокимияти ва бошқа моддалар ҳамда бошлар жаҳон андозаларини олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Бу қабул қилинган Конституциямиз асосида, сўнгги вақтларда кўплаб Қонун ва Қонун лойиҳалари қабул қилинди ва қабул қилиниши давом этмоқда.

Зикр этилган кўплаб Қонунлар ичидан «Прокуратура тўғрисида» қабул қилинган қонун биз, прокуратура ходимларини кенг қўламада ишлашга имкониятлар яратиб берди.

Конституция — Асосий Қонун — давлат ҳокимиятининг уюштирилиш ва рўйбга чиқариш қуроли бўлиб, давлат сиёсатининг умумий йўналишларида ҳокимият турли тармақлари ўртасидаги ақидилликни таъминлаш керак ва бу борада хизмат қилиши лойимдир.

Бир сўз билан айтганда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси сиёсий, ҳуқуқий ва халқаро аҳамиятга эга бўлган гўят муҳим ҳужжат бўлиши билан бирга мустақиллигимиз рамзидир.

Муҳамад Али ТОШТЕМИРОВ, Ўзбекистон Республикаси прокуратурасининг қонунарий муҳасамлаш ва ҳуқуқ-тарғибот бўлими прокурори.

Еш қосиб Мурод Юсупов Ф. Ҳўжаев номдаги 1-полаб-зал ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилётганига ҳали кўп бўлмасада, устозларидан ўрганган тажрибаларини эндигина иш бошлаётган ёшларга ўргатмоқда. У 4-даражали қосиб ҳам саналади. Шунинг учун ҳам янги ишлаб чиқарилаётган болалар пойабзалини ихчам ва беқирим қилиб тайёрлашда унга катта ишонч билдирилган.

СУРАТДА: Мурод Юсупов (чапда) шоғирди Тохир Қодировга қосибчилик сирларини тушунтирмоқда.

Виктор Багаев сурати.

Турмушимиз кундан-кунга ривожланиб, бозор муносабатлари шаронтига кириб бораётганини, халқ фаровонлиги, яшаш шаронтига бўлган эътибор ҳам тобора кучайиб бориши лозимлигини таъкидлаб ўтишга ҳолат бўлмаса керак. Бинобарин, ҳозир одамлар билан ишлаш оладинган ишбилармон, тажрибали мутахассислар ҳар бир идора учун жуда қимматли ҳисобланади. Сўхбатдошимиз Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги котибият бўлими бошлиғи Раҳимов Исҳоқов ҳам ана шундай кўнчак мутахассислардан биридир.

— Раҳман ака, котибият бўлимида қандай масалалар кўрилади?

— Умуман, котибият бўлимида кишилар қилма-қил масалалар бўйича мурожаат қилинади. Собир Раҳимов туман ҳокимияти қабул қилган қарар билан ҳам аввал шў бўлиб орқали сўхбатлашди. Агар масала бизда ҳал бўлмаса, унда туман ҳокимияти ҳузурида муҳокама қилинади.

— Демак, бу масъулиятли бўлиб ҳисобланадиган экан. Сиз ҳақингизда яхши гаплар эшитганмиз. Айтишларича, 3-автохўжаликда ҳам ишлаган экансиз...

— Тошкент автомобиль

транспорт ва йўллар институтини битиргач, ГСКБда ўн беш йил муҳандис-конструктор бўлиб ишладим. 3-автохўжаликда директор муовини бўлдим. 1991 йилда эса ҳокимликка ишга тақлиф қилинди. Бу ерга мурожаат қилиб келган ҳар бир одамнинг арзини, илтимосини эшитиб, иложи борида ижобий ҳал қилиб беришга ҳаракат қиламиз. Масала жуда ҳал қилинганда йўл-йўриқ кўрсатиб, қонун-қондасини тушунтириб берамиз. Масалан, яқинда ҳузурига икки аёл кириб келди. Бирининг уйи ёниб кетиб, болалари билан қўчада қолган эди. Шунда вақтинча яшаш туриш учун уй берилган экан. Лекин ўша йўл иккинчи аёлга яшаш учун бошқа идорадан ҳужжат берилган. Иккаласи келишса олмади, ҳокимликка ёрдам сўраб келишди. Иккаласини тинчитиб қонун-қондасини тушунтирдим, йўл-йўригини кўрсатдим. Аёллар мамнун бўлиб чиқиб кетди.

Бир кунга эса ёш эр-хотин олдими уй масаласида келишди. Олти йил олдин бундан ўтган йўлга ҳеч қандай руҳанисиз кириб йўлларнинг. Ҳозир шаҳар Ҳокимиятининг қарорига асосан ҳамма бун қолган уйлар ҳисобга олиниб, йил-

лаб навбатда турган одамларга беришмоқда. Қонуннинг равишда бун уйларга кириб олган шахсларга туман судлари икки ой муҳлат бериб, уйни бўшатиларини талаб қилапти. Бу ҳам тартиб ўрнатилишига бир йўли. Ҳозир вақтинчалик танг аҳволда янги уй қуриш қийин бўлиб қолди. Шунинг учун ана шундай бун қолган уйлардан фойдаланишмоқда.

— Раҳман ака, бир кунда неча ая шундай ташрифлар бўлади?

— Бир кунда беш-ўнлаб кишилар ўларининг турли хил муаммоларини ҳал қилиш учун келишади. Баъзан ундан ҳам кўпроқ бўлади. Ҳар бир одамга яхши муомала қилиш, қўнглини олиш керак. Эшикдан бақириб-чақириб келадиган одамлар ҳам бўлади. Уларга вақтинчалик билан муомала қилиб, ҳар томонлама ўйлаб иш тутиш лозим. Ҳокимлик маҳкамасига кириб келган ҳар бир одам қўнглини олиш керак. Эшикдан бақириб-чақириб келадиган одамлар ҳам бўлади. Уларга вақтинчалик билан муомала қилиб, ҳар томонлама ўйлаб иш тутиш лозим. Ҳокимлик маҳкамасига кириб келган ҳар бир одам қўнглини олиш керак. Эшикдан бақириб-чақириб келадиган одамлар ҳам бўлади. Уларга вақтинчалик билан муомала қилиб, ҳар томонлама ўйлаб иш тутиш лозим.

— Аҳолига моддий ёрдам ҳам кўрсатиладими?

— Кўрсатилади. Мана, «Пахта» маҳалласи, Сағбон қўчаси 13-тор қўча, 50-а уй ёниб кетди. Олти болали А. Аминова қўчада қолди. Эри вафот этиб кетган. Бизга илтимос билан келган

эди. Уй қуриш учун қўнглини материаллари, газ плиталарини олиб бердик. Маҳалла комитетини ишга солидик. Ёни унга ўғри тушганлар ёрдам сўраб келишди, иложи борида ёрдам беришга ҳаракат қиламиз, маслаҳат ақратамиз.

— Туманингиздаги аҳо-

муқофот топширилади. Шундай рапорт бўлиб ҳам. Лекин талабимиз шунча яраша катта бўлипти. Бир марта кувур ёрилиб кетди, уйлар икситилмаётгани ҳақида шикоят тушди. Идора раҳбариятини оголхонтирдик. Қамчиликлар бартараф қилингандай бўлди. Лекин ҳеч қандай вақт ўтмай яна ўша ерда шундай аҳвол рўй берди. Суриштирсан аввалги иш чала қилинган экан. Мажлис чақириб, муҳокама қилиб ўтирсандан идора бошлиғини ишдан четлатиш ҳақида қарор қилдик, вассалом. Ҳозир эса мажлисларда, фаоллар йиғилишда қонкрет айбдорга танбех бериляпти. Ишлаб олмадигини, марҳамат, ўрнингини бўшат, қўнглидан келадиган ишга урингин. Бизга ишлайдиган, ўз вазифасини қўйилатадиган кишилар керак.

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

— Бевоқиф одамлар б...

Янги рух: «Зиёхона»

○ Газетамизнинг янги руҳи шундай аталади. Бу яхши одамларнинг қонини йўдош, тегиз сўхбатдош, билим манбаи — китоб ҳақида. Ун оммага тарқатувчи энклар, китоб савдоси ходимлари ҳақида. Бозор иқтисодиёти шаронти кишиларини маънавиятдан узоқлаштираётгани сир эмас. Лекин ўзин билган, эртанги кунини ўйлаган инсонлар ҳеч қачон китобдан юз ўтган эмаслар. Улар турмуш қийинчиликлари қарам ўзи ва келажак — фарзандлари учун асло қадрсизланмайдиган маънавий бойлик тўплайдилар.

Бу руҳи остида тематик адабиётлар билан таништириб бориш, керакли китобларни қардан харид қилиш, нашриётларнинг режалари, савдога янги чиқётган китоблар ҳақида маълумотлар беришни мўлжаллашми. Энг яхши энг тарқатувчилар ва ўларнинг иш тажрибалари билан таништирамиз.

МАЪРИФИЙ МАРКАЗ

МАМЛАКАТИМИЗ пойтахти Тошкент улкан маърифий марказдир. Ҳозир Тошкент китоб савдоси идорасининг ўзига қарашли 50 дан ортиқ иқтисослашган дўкон, 60 дан ортиқ киоск мавжуд. «Тошкент» ходимлари бунга қўшимча мунтазам равишда 50 дан ортиқ кўча дўконлар ташкил қилиб, бевоқиф таъкилотлар, муассасалар, корхоналар, ўқув юрларига бориб хизмат қилишади.

Китоб савдоси ходимларимиз, — дейди «Тошкент» баш директори Аваз Аббасович Ғуломов, — хариддорларга хизмат кўрсатишнинг янги-янги усулларини излаб топмоқдалар. Бозор ҳусусиятидан келиб чиқиб бугунги кунда зарур бўлган матбаа нашрларини қандай бўлмасын топиб келишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Китоб савдоси ходимлари китобсаварлар эҳтиёжини мунтазам ўрганиб турибдилар. Шу асосда Ўзбекистон нашриётларининг мавзу доиралари шаклланишига таъсир қилмоқдалар. Бу билан келганиб қолмай, Россия, Қўзғистон ва МДХнинг бошқа давлатлари билан алоқа қилмоқдалар. Яқинда улар Тошкент ўқувчилари учун зарур бўлган мактаб дарсликларини, болалар адабиётлари, шунингдек, ҳозир жуда хариддорли бўлиб қолган дугалар, бадиий адабиётлар ва обуна китобларини кўплаб келтирдилар.

ШОНЛИ БАЙРАМГА БАҒИШЛАБ

МУСТАҚИЛ Ўзбекистонимизда илк бор нишонланмайдиган бу умумхалқ байрамга китоб савдоси ходимлари катта таъйириларни кўрсатдилар. Тошкентнинг китоб дўконларида алоҳида стендлар ташкил қилинди. Улардан истиқлолга эришган юртимиз Ўзбекистон ҳақида, унинг бой тарихи, халқимизнинг мустақиллик йўлида олиб бorgan кураши ҳақида ҳикоя қилувчи китоблар жой олган.

Конституция кунига бағишланган китобларнинг аксариятини кейинги пайтларда «Ўзбекистон» ва «Адолат» нашриётларида чоп этилган матбаа нашрлари ташкил қилди. Ўқувчилар Президентимиз Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура», «Буюк мансаб йўлидаги оғинишайлик», «Янги уй қурмай туриб, эскисини бузмамиз», «Ўзбекистон» — бозор муносабатларига ўтишнинг ўзига хос йўли» ва бошқа китобларини харид қилишлари мумкин.

«Ўзбекистон қонунарига шарҳлар» туркуми билан Акмал Савадов, Олия Юнусоваларнинг «Ўзбекистон Республикасининг инсон эркинлиги ва диний таъкилотлар тўғрисидаги қонун» китоби «Адолат» нашриётида чоп этилган. Шунингдек, «Ўзбекистон Республикасининг граждaнлик кодексини», «Ўзбекистон Республикасининг граждaнлик-процессуал кодексини», «Ўзбекистон Республикасининг жиноят кодексини» китоблари ўқувчиларга ҳуқуқий жиҳатдан кенг маълумот беради.

Ўзбекистон Республикаси ва унинг қонунари, бозор иқтисодиёти, мулкчиликнинг янги шакллари ҳақида ҳикоя қилувчи бу хил китоблар давлат тилидан ташқари рус, инглиз, тожик тилларида ҳам чоп этилган.

Байрам арафасида китоб дўконларида айниқса, «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси», «Ўзбекистон Республикасининг Давлат маҳкамаси» каби тарихий ҳужжатларнинг харидорлари айниқса кўпайди.

«ЗИЁ»ДА БИР КУН

ТОШКЕНТНИНГ энг катта китоб дўкони «Зиё» деб аталади (Пушкин кўчасига жойлашган собиқ «Пропагандист» дўкони).

Дўконга кирган киши унинг номи топиб қўйилган экан, дейди. Республикаимиз нашриётларида чоп этилган янги китобларнинг деярли ҳаммасини шу ердан харид қилишини гиз мумкин.

Дўконнинг 30 га яқин хизматчиси, 7 та бўлими бор. Шунингдек, унга қарашли 4 та киоск ишлайди. Бу киосклар Техника уйи, Ўзбекистон миллий хавфсизлик қўмитаси, Шаҳар ички ишлар бошқармаси ҳамда республика нсаба уюшмалари қўмитаси биноларига жойлашган. Жамоага китоб савдоси ишининг моҳир таъкилотчиларидан бири Олия Бекназарова бошчилик қилади.

Жамоаимизда бутун умрини зиёкорликка бағишлаб келадиган кишилар меҳнат қилишади, — дейди у. — Булар хариддорлар ҳурматиини қозонган катта сотувчи Азиза Ҳасанова, ўқув қурулларни бўлими сотувчиси Анавар Мажинов ва бошқалардир. Ана шуларнинг ҳалол меҳнати тўғрйли дўкон қурилиш, ойлик савдо режаларини ортиги билан бақариб келмоқда. Жумладан, октябр ойи рекиси 8 миллион 700 минг сўм қилиб белгиланган эди. Амалда эса қарийб 9 миллион сўмлик китоб ва бошқа матбаа маҳсулотлари сотилди. Ноябрь ойи учун белгиланган 15 миллион 800 минг сўмлик режа ҳам ошириб адо этилиши кутулимоқда.

Босмаларда ҳиди келиб турган, ҳали бўёғи қуриматган китобларни энг аввал ўқийдиганлардан бири Дилором Абу-бакирова (суратда) бўлса ажаб эмас. Дўконнинг «Ўзбек адабиёти бўлимида хизмат қилаётган бу сотувчи ўзининг хушмуомаласи, оддий, лекин шарафли касбига бўлган меҳри тўғрйли жамоада ҳам, бу ерга келувчи кўплаб хариддорлар ўртасида ҳам обрў-эътибор қозонган.

«Ўзимдаги энг яхши хислатлар учун к

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИ (ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИ) ҲУДУДИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланғич газетанинг ўтган сониди).

17-йиғин
— Суфизода кўчаси, 4-уй,
— 4750

Чегара — Ш. Бурхон, Х. Абдуллаев, Т. Малик кўчалари, Яланғоч ариғининг ўнг қирғоғи оралиғи Чегаранинг 2 мавзесидан 1—18-уйлар, 21—33-уйлар, 33а, 38, 68-уйлар, Х. Абдуллаев кўчасидан 110, 110-а, 122, 122-1-уйлар, Т. Малик кўчаси 1, 1-а, 1-б, 1в, 36-уйлар билан бирга.

18-йиғин
— Х. Шамс кўчаси, 16-уй,
— 6200

Чегара — Абдалиев, Ш. Бурхон, Хусанов ва Иркин кўчалари оралиғи ҳамда 2-Қорасув мавзесининг 1-дан 31-гача уйлар

19-йиғин
— Садаф кўчаси, 1-уй,
— 7250

Чегара — Буюк Ипак йўли, Ш. Бурхон, Гулсаба, Абдалиев, Ш. Бурхон, Хусанов, Лубенцов кўчалари оралиғи, 2-Қорасув мавзесининг 31-дан 47-гача уйлар билан бирга

20-йиғин
— Шалоба кўча, 19-уй,
— 3118

Чегара — Шалоба, Н. Хўжаев, Иқбол, Ҳирот, Гулсаба, Пилла кўчалари ҳамда Феруза мавзесидан 19—27-уйлар ва Қодиров кўчасидан 9-а, 11, 15, 17, 19, 21, 23-уйлар билан бирга

21-йиғин
— Калинина кўча, 26-уй,
— 2100

Чегара — Троицкий шох кўчаси, Калинина, Киров ва Янина кўчалари оралиғи ва Гулрайхон кўчаси

22-йиғин
— Губловод кўча, 26-уй,
— 4300

Чегара — Белоножко, Қодиров, Касаба, Қадринов, Гулсаба кўчалари оралиғи

23-йиғин
— Қодиров кўча, 9-уй,
— 5124

Чегара — Т. Малик, Қодиров, Т. Малик — 1-тор кўчаси оралиғи, Қодиров кўчаси 1—9-уйлар, Феруза мавзеси 1—18-уйлар, Х. Абдуллаев кўчаси, 120—132-уйлар билан бирга

24-йиғин
— А. Югнакий мавзеси, 32-уй,
— 7485

Чегара — А. Югнакий мавзеси ҳудудидан 27-дан 52-гача бўлган уйлар

25-йиғин
— 6-Қорасув мавзеси, 11-уй,
— 4045

Чегара — 6-Қорасув мавзеси ҳудудидан 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17-уйлар

26-йиғин
— Улугбек шаҳарчаси ҳокимлиғи,
— 8350

Чегара — Улугбек шаҳарчаси ҳудуди чегарасида ташкил этилди.

27-йиғин
— М-1 мавзеси, 42-уй,
— 4730

Чегара — Ҳамза, Гоголь, Пушкин, Шастри, академик С. Азимов кўчалари оралиғидан М-1 мавзесининг 7-дан 17-гача ва 55-дан 47-гача уйлари қиради.

28-йиғин
— 2-ТТЗ мавзе, 61-уй,
— 5300

Чегара — 2-ТТЗ мавзесидан ҳудудидан 29-дан 37-гача 40, 43, 44, 51-дан 66-гача уйлар, Буюк Ипак йўли кўчасидан 475, 477, 479-уйлар, Зелин кўчаси 2-уй, М. Торез кўчаси, 2-уй

29-йиғин
— 1-ТТЗ мавзеси, 19-уй,
— 7540

Чегара — Буюк Ипак йўли, Гулсаба, Белоножко кўчалари оралиғидан 1-ТТЗ мавзесининг 1-дан 52-гача бўлган уйлари

30-йиғин
— Қорасув мавзеси, 5-уй,
— 5220

Чегара — 1-Қорасув мавзеси ҳудудидан 1-дан 21-гача ва 47, 48, 49-уйлар.

31-йиғин
— Қорасув мавзеси, 36-уй,
— 7900

Чегара — 1-Қорасув мавзеси ҳудудидан 22-дан 46-гача уйлар

32-йиғин
— М-1 мавзеси, 27-уй,
— 3700

Чегара — Х. Олимжон, Ҳамза, Академик С. Азимов, Спердло кўчалари оралиғидан М-1 мавзесининг 26-дан 31-гача, 49-дан 53-гача бўлган уйлар

33-йиғин
— Хумоюн мавзеси, 9-уй,
— 3100

Чегара — Хумоюн мавзеси ҳудудидан 1-дан 24-гача бўлган уйлар

34-йиғин
— 3-Қорасув мавзеси, 17-уй,
— 5025

Чегара — 3-Қорасув мавзеси чегарасидан 1-дан 17-гача бўлган уйлар

35-йиғин
— 4-Қорасув мавзеси, 1-уй,
— 3675

Чегара — 4-Қорасув мавзеси чегарасидан 1, 2, 3, 3-а, 3-б, 4, 5, 6-уйлар

36-йиғин
— Чегарачев, 7-уй,
— 5560

Чегара — Х. Абдуллаев, Рассом, Зелинский, Володарский, Ф. Хўжаев кўчалари оралиғидан Чегарачев мавзесининг 1—28-уйлари ва Х. Абдуллаев кўчасидан 69, 71, 73, 75-уйлар

37-йиғин
— 2-ТТЗ мавзеси, 16-уй,
— 5800

Чегара — 2-ТТЗ мавзеси ҳудуди чегарасидан 1-дан 28-гача уйлар, Буюк Ипак йўли кўчаси, 473-уй, Зелин кўчаси 1, 3, 5-уйлар.

38-йиғин
— Хумоюн мавзеси, 29-уй,
— 4130

Чегара — Хумоюн мавзеси ҳудудидан 25-дан 39-гача уйлар

39-йиғин
— М-2 мавзеси, 5-уй,
— 5270

Чегара — Ц-2 мавзеси чегарасидан 5—8-уйлар, 11—13, 15—17, 21, 26, 28, 29, 30-а уйлар, Пушкин — 15, 9-а уйлар, А. Толстой 8-уй, Х. Олимжон майдони 1-б, 2-б, 3-б, 4-б уйлар билан бирга

40-йиғин
— А. Югнакий мавзеси, 26-уй,
— 6020

Чегара — А. Югнакий мавзеси ҳудудидан 6-дан 26-гача уйлар

41-йиғин
— Яланғоч мавзеси, АРЭП-28,
— 6440

Чегара — Чермет, Проектный, Х. Абдуллаев, Т. Малик кўчалари оралиғидан «Яланғоч» мавзесининг 9, 10, 11, 101-дан 128-гача уйлари, 128-а уй, И. Обидова кўчасидан 1—9-уйлар, 101, 103-а, 105-а, 111-уйлар.

42-йиғин
— Феруза мавзеси, 33-уй,
— 8100

Чегара — Х. Абдуллаев, Қодиров кўчалари оралиғидан Феруза мавзесининг 33—60-уйлари, 30—70—73-уйлари, Қодиров кўчаси 4, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34-уйлар, Х. Абдуллаев кўчаси 134—158-гача бўлган жуфт рақамли уйлар

43-йиғин
— М-1 мавзеси, 1-уй,
— 2400

Чегара — Ҳамза, Гоголь, Пушкин ва Амр Темур кўчалари оралиғидан М-1 мавзесининг 1—6-уйлари, 32—37-уйлар

44-йиғин
— Х. Олимжон майдони 11-а уй,
— 6500

Чегара — Пушкин, Ниёзбек йўли Қ. Ниёзий, Қаблунов кўчалари оралиғи, Оржоникидзе, Қ. Ниёзий, Гулзор кўчалари, Х. Олимжон майдони 10-а, 11-а, 12-а, 13-б уйлар, Қ. Ниёзий 4, 5, 8, 9-уйлар, Толстой кўчаси 1, 2, 3-уй, Пушкин кўчаси 63, 65-уйлар

45-йиғин
— Полянова кўчаси, 2-уй,
— 6120

Чегара — Зелинский, Х. Абдуллаев, Буюк Ипак йўли, Владимирский кўчалари оралиғидан Буюк Ипак йўли 1, 1-а, 1-б, 2, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77-уйлар, Комсомол 40-йиғилиги 31, 31-а, 31-б, 31-в, 33, 33-а, 33-б, 33-в, 35-а, 35-б, 35-в, 39-а, 39-б, 43, 1, 2, 3-а, 4-а, 4-б уйлар, Х. Абдуллаев кўчаси, 57, 59, 61, 63, 65, 65-а, 67-уйлар, Комсомол 40-йиғилиги 1-тор кўчаси 1, 2, 3, 4-уйлар, Полянова 1, 2, 3, 4-уйлар, Художников 1, 2, 3, 4-уйлар, Владимирский 6, 7, 15-уйлар.

46-йиғин
— Г. Петров мавзеси, 24-уй,
— 5320

Чегара — Паркент, М. Хосимов, М. Горький, Достоевский кўчалари оралиғидан Г. Петров мавзесининг 1-дан 27-гача уйлари, 6-а, 6б-уйлар.

47-йиғин
— Х. Олимжон кўчаси, 7-уй,
— 2000

Чегара — Пушкин, Шастри, Спердло, Я. Колос кўчалари оралиғидан М-1 мавзесининг 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25-уйлари, Пушкин кўчаси 42-уй, Х. Олимжон кўчаси 5-уй, Я. Колос кўчаси 17-а уйлар ва шу ҳудуддаги бир қаватли эски фонд уйлар.

48-йиғин
— Академиклар шаҳарчаси чегарасидан 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ва 1—1, 1—2, 1—3, 1—4, 1—8, 1—9, 1—10-уйлар

Чегара — 3-Сергели мавзеси

49-йиғин
— Иттифок мавзеси

Чегара — 3-Сергели мавзеси

50-йиғин
— АРЭП-28,
— 5625

Чегара — Яланғоч мавзеси ҳудудидан 1—30-уйлар, Х. Абдуллаев кўчасидан 89, 91, 93, 95, 97-уйлар

51-йиғин
— АРЭП-28,
— 5650

Чегара — Яланғоч мавзеси ҳудудидан 61—100-уйлар, Х. Абдуллаев кўчаси 99, 101, 103, 105, 107, 109-уйлар

52-йиғин
— АРЭП-30,
— 550

Чегара — 4-ТТЗ мавзеси чегараси ҳудудидан 1—52-уйлар

53-йиғин
— Паркент кўчаси, 2-уй,
— 1200

Чегара — Пушкин Салор мавзесидан 4, 5, 6, 7-уйлар

54-йиғин
— Туманидаги фуқаролар йиғинларининг чегаралари

55-йиғин
— Маҳалла маркази — Даре буйи — 5-кўчаси.

56-йиғин
— Аҳоли сони — 3200

Чегара — Даре буйи кўчасининг ўнг томони ҳамма боши берк ва тор кўчалари, Восточная, Чортоқ, Райхон кўчалари ҳамма боши берк ва тор кўчалари

57-йиғин
— Нилуфар мавзеси

58-йиғин
— Бостон — 5-кўчаси

59-йиғин
— Нилуфар кўчаси ҳамма боши берк ва тор кўчалари, Даре буйи кўчасининг чап томони темир йўл кесиб ўтган жойдан «Строитель» мавзесигача

60-йиғин
— Навоий кўчаси

61-йиғин
— Навоий кўчаси

62-йиғин
— Навоий кўчаси

63-йиғин
— Навоий кўчаси

64-йиғин
— Навоий кўчаси

65-йиғин
— Навоий кўчаси

66-йиғин
— Навоий кўчаси

67-йиғин
— Навоий кўчаси

68-йиғин
— Навоий кўчаси

69-йиғин
— Навоий кўчаси

70-йиғин
— Навоий кўчаси

71-йиғин
— Навоий кўчаси

72-йиғин
— Навоий кўчаси

73-йиғин
— Навоий кўчаси

74-йиғин
— Навоий кўчаси

75-йиғин
— Навоий кўчаси

76-йиғин
— Навоий кўчаси

77-йиғин
— Навоий кўчаси

78-йиғин
— Навоий кўчаси

79-йиғин
— Навоий кўчаси

80-йиғин
— Навоий кўчаси

81-йиғин
— Навоий кўчаси

82-йиғин
— Навоий кўчаси

83-йиғин
— Навоий кўчаси

84-йиғин
— Навоий кўчаси

85-йиғин
— Навоий кўчаси

86-йиғин
— Навоий кўчаси

87-йиғин
— Навоий кўчаси

88-йиғин
— Навоий кўчаси

89-йиғин
— Навоий кўчаси

90-йиғин
— Навоий кўчаси

91-йиғин
— Навоий кўчаси

92-йиғин
— Навоий кўчаси

93-йиғин
— Навоий кўчаси

94-йиғин
— Навоий кўчаси

95-йиғин
— Навоий кўчаси

96-йиғин
— Навоий кўчаси

97-йиғин
— Навоий кўчаси

98-йиғин
— Навоий кўчаси

99-йиғин
— Навоий кўчаси

100-йиғин
— Навоий кўчаси

101-йиғин
— Навоий кўчаси

102-йиғин
— Навоий кўчаси

103-йиғин
— Навоий кўчаси

104-йиғин
— Навоий кўчаси

105-йиғин
— Навоий кўчаси

106-йиғин
— Навоий кўчаси

107-йиғин
— Навоий кўчаси

108-йиғин
— Навоий кўчаси

109-йиғин
— Навоий кўчаси

110-йиғин
— Навоий кўчаси

111-йиғин
— Навоий кўчаси

112-йиғин
— Навоий кўчаси

113-йиғин
— Навоий кўчаси

114-йиғин
— Навоий кўчаси

115-йиғин
— Навоий кўчаси

116-йиғин
— Навоий кўчаси

117-йиғин
— Навоий кўчаси

118-йиғин
— Навоий кўчаси

119-йиғин
— Навоий кўчаси

120-йиғин
— Навоий кўчаси

121-йиғин
— Навоий кўчаси

122-йиғин
— Навоий кўчаси

123-йиғин
— Навоий кўчаси

124-йиғин
— Навоий кўчаси

125-йиғин
— Навоий кўчаси

126-йиғин
— Навоий кўчаси

127-йиғин
— Навоий кўчаси

128-йиғин
— Навоий кўчаси

129-йиғин
— Навоий кўчаси

130-йиғин
— Навоий кўчаси

131-йиғин
— Навоий кўчаси

132-йиғин
— Навоий кўчаси

* ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУРНИНГ 510 ЙИЛЛИГИГА

— Саидбек ака, сиз муҳас-
сис олим сифатида Заҳириддин
Муҳаммад Бобур ва унинг ада-
бий мероси ҳақида ниямлар дея
оласиз?

— Заҳириддин Муҳаммад Бо-
бур XVI аср ўзбек адабиётининг
кўзга қўйилган вақилларидан би-
ридир. Хусрав Дехлавий, Лут-
фий, Навоий айтишларини давом
этирган соҳибқирордир. Бобур
асарлари ўзининг жонбардорлиги,
чуқур, маъмулдорлиги ва баъдий
равонлиги билан ажралиб туради.
У ўзининг мураккаб ҳаёт ўли,
зидадиллик дунёқарашини ва шунинг
билан бир қаторда бой адабий-ил-
мий мероси билан ўзбек адабиёти
тарихида муносиб ўринни эгал-
лайди.

Бобур ҳаёти ва ижодини ўр-
нар эканлиги, албатта, унинг фео-
дализм даври вақили, ҳоким
синфга мансублиги ва шу синф
манфаатларини ҳимоя қилганли-
гини унутмаслигимиз лозим. Аммо
академик Воҳид Зоҳидов тўғри
айтганидек, у субъективизм ва
инимой турмуш ҳамда тарихга
юзани ва бир томонлама муноса-
батда бўлишга қарама-қарши,
балки жамиятининг асосий соҳа-
ларини қамраб олишга интилади.

Бобур ўзининг 47 йиллик ум-
ри мобайнида мўъжазгина шеър-
лар тўплами тузди, «Мубаййин»,
«Рисолаи волидийя» номли шеър-
ий асарлар яратди, жаҳонга шўх-
ратин кетган қомусий асар «Бобур

нома»ни ёзди, «Хатти Бобурни»
деб номланган янги алифбони
тузди, аруз, қоғий, мусиқа ва
ҳарб ишига оид рисолалари билан
илмга катта ҳисса қўшди. Бобур-
нинг ҳозирча ўзбек ва форс-тожик
тилларидида шеърларидан тарки-
б топган қатор қўлёзма нусхалари
маълум. Улар орасида энг муъ-

зу доираси, шайлий тақомили ва
баъдий томондан гўял гузал ва
муқаммаллиги билан ҳам ажра-
либ туради.
Бобур лирикасини ғазал, ру-
боний, қитъа, туюқ, маснавий,
фард ва муаммолар ташкил эта-
ди. Бобур поэзиясининг муҳим то-
монларидан бири шоир шеърлари

ҲАМ ШОИР У ҲАМ САРКАРДА

Филология фанлари доктори, профессор, Алишер
Навоий номи адабиёт музейи директори Саидбек
ҲАСАНОВ билан суҳбат

табар нусхалар Франция ва Эрон
кутубхоналарида сақланиб кел-
моқда. Сўнгги йилларда Бобур
деворидаги Хайдарободдаги «Са-
ларжанг» музейида сақланиб ке-
лаётган яна бошқа нусхалари ҳам
борлиги аниқланди.

Бобур ўзбек адабиётида йирик
жанрларнинг ривожига катта ҳис-
са қўшди. Унинг лирик мероси
ҳажми унча кўп бўлмаса-да, ма-

тарихий воқеа ва ҳодисалари чам-
барчас боғланиши ва ўша давр-
нинг воқелигини содда ва раво-
н тилда ифода қилишдир. Ҳозирги
истақлоқимиз Бобур ижодини яна-
да тўлиқроқ ҳолда ўрганиш имко-
ниятларини туғдирди. Бобурнинг
илгари турли сабабларга биноан
ўрганиш мумкин бўлмаган асар-
лари ҳозир жадалли билан нашр-
га тайёрланиб чоп этилмоқда.

© Умр сен мистағача узун эмас. Умр ўлчо-
лиқ бир неъматга менгзайди. Ҳар нимаки жоним
бор, охири-оқибатда кексайгуси, ҳазон бўлгуси
табики экан.

© Шу жулуддан инсон умри ҳам. Не ажабики
фасли ҳазон дастлаб кишининг соч ила соқоли-
га ҳамла қилур экан. Сўнг белдан қувагани,
кўздан нури олар экан. Ажаб, вожаби!

МИРЗОНИ Сўнгги йилларда уйку тарк
этиди. У тоҳида тон отар мижна қўмасади.
Юлдуз тўла Ҳинд осмонига боқиб, олис
Самарқандни соғинар, қайси юлдуз она шаҳри
Ахсиент узра турганини аниқлашга ҳарчад
уринарди. Аммо тополмас, энг ёруғ юлдузининг
номини Ахсиент қўйиб, уни суяр эди.

Мирзо Хиротга, Туронга илҳақ. Тошканду
Самарқандга илҳақ. Бирон бир улгу келарми-
ки деа бедор эди. У кўпинча бевафо дунёни,
бевафо тоғларини, бекларини, ноаҳил Тему-
рийзодаларини алам билан эслаб, шу онда
Ҳиндистонга, наинки Ҳиндистон, жаҳонга сиғ-
май қоларди. Афғон юртида бўвд эттирган
боғларни хотирлаб ярасига жиндақ бўлса-да
малҳам қўйилганини ҳис этар. Ҳиндистонда
бўвд эттирган боғларини эслаб завқланарди.

Бугун Мирзо ноҳус. Оқшомги бедорлидан
сўнг вуқуди зиррирар, боши борган сари
каттариб кетаётгандек сезиларди. Неча оқшом
юрагида уйғонган алами, хушёрлики уни
сира ҳоли қўямасди.

Бўғда кекинар экан, у улуг бир дарахт
остига келиб тўхтади. Бир неча йил аввал
ғудак эди, нихол эди. Бугун бўлса кўнка
юксалибди.

— Бунчалар юксак! — завқ билан хитоб
қилди Мирзо Бобур, — ўлмаслигининг нишо-
ни балки шул эрур.

Шу аснода дарахтининг шапалоқдек барги
осмонда ўйнаб-ўйнаб келиб, Бобурнинг оёғи
остига тушди. Унинг юрагидан бир нарсача чирт
этиб узилгандек бўлди.

— Ераб, бу ахир қарилки белгиси эмасми!
— юрагини худди ўт куйдириб ўтгандек бўл-
ди. — Барги ҳазон! Барги ҳазон! Ахир мен
ҳам улкан бир дарахтининг япроғидурманки
чирт этиб узилмоғим тайин. Фарқи ҳазон сар-
ғайр, мен эса қартайарман. Йўқ-йўқ, ҳам қар-
тайарман, ҳам сарғайарман.

Бобур кейинги йилларда ўзини бунчалар
оқиз сезмаганди. Тўғри, у тез-тез умр адо-
ғини ўйлаб қолар, ҳар гал юртини соғингани-
да юрагидан бир нарсача чирт этиб узилгандек
бўларди.

— Ҳаёт томирларини узилмакда! — қўн-
гилдан кечирарди Мирзо, — нечтаси кўн-
гилда неча йилга етар экан! Наҳотки улуг орзуларим-
га эришмасдан абадий тарк юзланмасан. Мулки
Ҳиндга аризулик ахшилик қилиб кетолма-
сам!

Бобур сира ортидаги йўлга қарамасди.
Бу унга хос ҳислат эмасди. Мабоодо қараса
кам кўзига Самарқанд Тошкент кўриниб,
дил озор исқанида қолар эди. Ҳолбуки
Ҳинд эли у шоҳлик қилганидан бери кўп улуг
янгиликлар ила айтилган эди. Халқ аста-
аста мусулмон подшоҳи алқайдиган бўлди,
изаатлайдиган бўлди.

Йўқ, булар ҳақида ўйламасди Бобур. У
Аграда ҳам, Дехлида ҳам, Секрида ҳам
Самарқандга тиссол қасрлар қуриш иштиёқи
билан банд эди. У яратган боғлар-ку алвон-

ЭШИК оғаси эшикдан кирасо-
либ ўзини Мирзонинг оёғи-
га отди:

— Эдинг мўжда, амрзо-
дам, эдинг кутлуг ҳабер, —
Хастахол Бобур даст ўриндан
турди.

— Берингиз, жоним чиқма-
сидин берингиз.

Ҳазрат титроқ қўллари билан
мавқу қатларини очиб,
ундан ҳам титроқ товуши то-
вланиб, ўқиди:

«Буюк бобомиз Бобур!
Сизни шаҳри Тошкандга
Бог Бобурга таъинлаб эдилем.
Абадийин шу ерда яшамок
учун марҳабо, бобомиз!
Аллоҳларингиз».

ШАҲРИМИЗГА МАРҲАБО!

— Ким экан бу авлодларни-
миз? — ўйларди Мирзо, —
Султон Маҳмуд тағойинининг
фарзандлари эркинми. Еки
жиялариники болаларимми!

— Сизга хуш бўлмади-ми? —
зиш оғаси таъин қилди.
— Хўш, хуш турму! — Бо-
бур жимайди. — Ҳай, эса
йўл тадоритини кўрингиз. Бо-
бурга. Авлодлариниз чор-
лаган эркин абабга бобури-
миз...

Бобурни ажиб бир извошга
ўйғоздилар. Карвонбоши
Мирзонинг нотич қўнғилини
тинчлантириш учун деди:

— Амрзодам, Тошканд са-
фарини хайри бўлғай...
— Тошканд тинчму!

— Тинч, оёсингиз, амрзо-
дам. Ул бул кун улуг, озода
бир мамлакатнинг пойтахти-
дур. Боғларини кўриб Эрам
дерсиз. Сизга атаб ҳам бир
беҳиш бино қилишдирлар.
Уша ерга қўнарсиз.

— Худода шўр, ниятларим
кеч бўлса ҳам муштубо бўл-
ганига ҳазор қетла шўр. —
Бобур титроқ қўллари билан
соқолини силеди. — Сиз ўзи
борганимиз шаҳри Тошканд-
га!

— Бундан икки йил аввал
Мирзо Алишер Навоийни ҳам
Тошкандга элган экан.

— Карвонбоши мароқ билан сўз-
лади. — Ул жой ҳазратга
ғойада хуш келиб қолди.

Сиз ҳам ул юртнинг ардоғи-
дасиз. Бог Бобур Бог На-
воийдан зарра кам эмасдур.
Хил-хил дарахтлар, қасри
олийлар бор унда. Сизга ни-
ҳоятда манзур бўлур.

— Карвонбоши низоҳлади. — Ав-
лодлар тўй қилмоқдалар.

— Тўхтатинг! — иттико қил-
ди Бобур, — авлодларим ху-
зурига ўзим юриб кириб бо-
рай.

У илдам юриб кетди. Ша-
ҳар самосини тўлдириб мус-
қа садоси янгар, дилбар қў-
шқининг жеранги кўнка ўрлар
эди.

Василинга еткурди даврон
оқибат Бобурни шўр.
Энди даврондан менга
асло шикоят қолмади.

— Бул юрда қарши йўқ,
— карвонбоши Бобурнинг
издан боқаркан сўзланди, —
марҳабо, ҳазрат Бобур! Мар-
ҳабо!

Қўнғу савти наво ажила-
ндан авлодларди. Мирзо
Бобур кўнаб одим отарди.

— Марҳабо, ҳазрат Бобур,
шаҳримизга марҳабо! Тўйин-
гиз муборақ!

Ҳали Мирзо.
Ҳали Мирзо.

алвон яшнаб турибди: очилган оқ-қизил гул-
ларни кўриб ҳайратга тушмай иложи йўқ эди
кишининг.

— Кишилар ҳам шу гулларга ўхшамиллар.
— Қўнғилдан кечирарди Бобур ҳар гал уларни
кўрганда. — Жаҳон бир гулзор кишилар
унинг гулларидур. Озода-озод яшасалар, дўсту
иноқ яшасалар қани эди...

— Сарғардим, сарғардим. — Мирзо ўқинч
билан шивирлади. — Олам яшнади, эса мен
сарғардим. Шунга ҳам шўр, эй тағтрим.

© Ҳаётда барги ҳазондек сарғармаслик учун
ахшилик қил, эй, наслим! Сабабини, ахшилик
мангу ҳазон билмас бир дарахтдур.

© Ҳаёт бу менинг эришганим, эришолма-
ганим, тотинганим, тотинолмаганим, бир неъмат-
дурки, ажиб гўлгун чекрасидан завқ олдим.

Ҳайҳот, фасли баҳорини кўрибману фасли ҳа-
зонини ўйлабманам. Фасли ҳазонини бунчалар
тез келмоғини билганимда эди, ўзининг ахшилик-
ка кўрбон қилар эдим.

Мирзо Бобур сабоқлари

«АЁҒИНГГА ТУШИБ БАРГИ ҲАЗОНДЕК МУНЧА ЁЛБОРДИМ»

© Ҳаёт ва шодлик, алам ва ҳасрат мени ҳа-
миша чулғаб юрмушдир. Мени сарғайтирган
соғинч бўлди. Юрагим тубиди зардоб бўлди.
Ҳеч қачон сарғайтиш ки қилганим. Мени бо-
шимаш тушган савдолар берчага еттиклидир.

— Шунга ҳам шўр, — тақорлади Бо-
бур. — Бундан ҳам баттарроқ мушкулотга
дуч бўлсам не бўлур эди!

Унинг ҳорғин вуқудини ғазал иштиёқи
эгаллай боқилди. У тошиб қайнарди. Унга
Бобурнинг кўз ёши, қувончи, соғинчи омухта
бўлиб кетган эди.

Ҳазон япроғи янглик гул юзунг ҳақида
сарғардим,
Кўруб раҳм айлалғай, эй лоларуҳ, бу
чархлар зардим.

— Ҳа-а! Чехран зардим, — пичирлади
Бобур. — Ўзим ҳам боғли дарахт япроғиман-
ки, сарғарганмен. Фақат, фақат қачон узилмо-
ғим тайин эрмас.

© Япроқлар узилур, лекин унинг уринга яна
янги япроқлар чиқур. Инсоннинг ҳам жон томир
узилур, янги насл дунёга келур. Япроқларга
ахшилик ранг бўлғонини киби, наслларга ҳам
ахшилик сифат бўлғусидур. Ҳаёт дарахтининг ҳар
бир япроғи ахшиликдур.

© Ҳаёт бунчалар сарғардур. Орзуларинга ет-
ди деганимда илқинга занжир солиб инон-
матқирининг олур. Шунда умр йўлнинг сөг-
та тасалли берса, бики унинг асло сарғармас,
абад яшил қолур.

— Сарғаш, сарғаш, — тақорлади Мирзо.
Сўнг қалам қороз узра оҳиста йўрғалаб кет-
ди.

Сен эй гул, қўймадинг, сарғашлигининг

сарғдек ҳаргиз,
Аёғингга тушуб барги ҳазондек,
Муңча ёлбордим.

Латофат гулшанида гул киби сен сабзу
хуррам қол,
Мен ари ҳадр боғдан ҳазон
япроғидек бордим.

— Латофат гулшанида гул киби сен сабзу
хуррам ол, — тақорлади Мирзо Бобур. —
Чини билан мабодо қайтиб келсам ҳам гул-
шан ичра сарғариб турурмен. Ҳай, бу олам
сорғиланмасин илоҳо.

Ҳазондек қон ёшам соринг,
юзининг эл танафурда,
Баҳор ранги, бихадиллаҳ,
улусдин ўзини қутқордим.

Не толеъдур, мангаким, ахтари
бахтин топилайди,
Фалак авроқини ҳар нечаким
дафтардин ахтардим.

— Бахтин топилайдур, — Бобур бир
лаҳза сукут этди. — Чини билан топилайдур-
ми? Бахтин бир мамлакат тузсам эл озор-
сиз яшаса, деб ўйлаган эдим. Мулки Ҳиндда
Темур бобом янглик бир давлат тузди. Лекин
ул йилқимай қушод қоларми экан! Фарзанди
қоғилларим, авлодларим уни барҳаёт сақла-
салар қолши эди.

Мирзо яна қорозга юзланди.
Улуснинг таъну таърифи манга
Бобур баробардур.

Бу оламда ўзининг чун ямон,
ахшидин ўтқардим.

Мирзо енгил тортиб, ғазални яна бир бор
ўқиб чиқди. Сўнг ўша ғариб япроқни кўргуси
келди. Япроқ улкан дарахт тағида бечора
ҳолгина ётган экан.

— Эй, нозик манжулот. Ҳар қанча мул-
тиратганим билан энди жонингиз қинқолмасан.
Ҳаётда тугилиш. Бир, узилмиш бир бўлади.
Сени ахшиси ғазал битилган қорозга ўраб
қўйди. Ошённидан мен каби узилган бўлсанг
ҳам, ғазалдин ҳаргиз узилмагaysан.

Мирзо япроқни ғазалга қўшиб найча қилиб
ўради...

© Бир ҳазондек учган умр эл ёдидан ҳам
ўчмаслигини учун меҳнат қил. Яхши меҳнат бирла
яхши номинг ҳам қолмаган.

© Авлоди-наслимга яхши таълим берки, шун-
да чекран муддатидан илгари сарғармас. Яхши
таълим берки, ул мен киби сарғардон бўлмасин.
Битмишмен:

Утди эл бўлмоқдин ул ёш, мен қарнугм
нишқиде,
Улганим ахши бу навъ ар ўтса элқинди ёшам.

Мирзо Бобур қаромат қилган эканлар. Ул
эот элқинга етмасдан бу оламдан барги ҳа-
зондек учдилар. Фақат тупроққа қоршимади-
лар. Эл қўнғилга тушдилар. Ул дилбар шахсини
хинду ўзбек бирдек суяр, ардоқлар бу кун.

Бундай саодат фақат Бобурга хосдур.
Оламда юрт ҳақида бўлб бўлиб қўйлаш
ҳам фақат Бобурга хоски, унингдек ўли
сатрлар битган эмас ҳеч ким. Шоирнинг ўзи
ҳам бир ғазалида ётган эди:

Дўстлар қўнғилмадин қабрим
тошига ёзғасиз,
Токи бирдек бўлғай ул ой
нишқиде ичим, тошим.

Мирзо Бобур ҳазратларининг қабри эса
миллионлаб юракларда. Демакки Бобурнинг
қўнғилдаги сўзлар бининг қалбимизга жон
билан ўчмас қилиб битилган.

Темур УБАДУЛЛО.

ШОДМОН ЭЛ ҚАРШИЛАР...

Адабиётчилар уйда бир кун шоир Эркин Воҳи-
дов «Бобурни асрийлик, шоир Бобурни» деб эди. Бу
галин ҳамма қарас билан оқинишди.

Бу Эркин Воҳиднинг шох мисрасидур.
Элининг дилидаги сузин уюғди.
Душманинг булча куш, бобомиз Бобур?
Беш аср бўвддан сенга тон отди.

Лек ўз тили билмас ғайиллар тирик,
Иззатини йўқотган султонлар тирик.
«Е, иприм» қўнғилни ўлмоқда қодир
Эркин Воҳид каби поссоқлар тирик.

Беш юз йилки қўнғил тошлов, бобомиз,
Анджонда тоғлар ошмоқ, бобомиз.
Шеъринг элида подшоҳ, бобомиз,
Сўзи илқин, ўзи ироқ бобомиз.

«Ераб, неганин не юз қаролик бўлди»,
Бу эл бўлбулли ҳам зогил бўлди.
Охлинг булди, дили ҳам доқим бўлди.

Бақуватдир сенинг мангу имонинг,
Ҳар мисранг асардин — содиқ ишдонинг.
Беш юз йил сўнғидан самотат чиқди
Ҳуқинг урди ёшми — туғди замонинг.

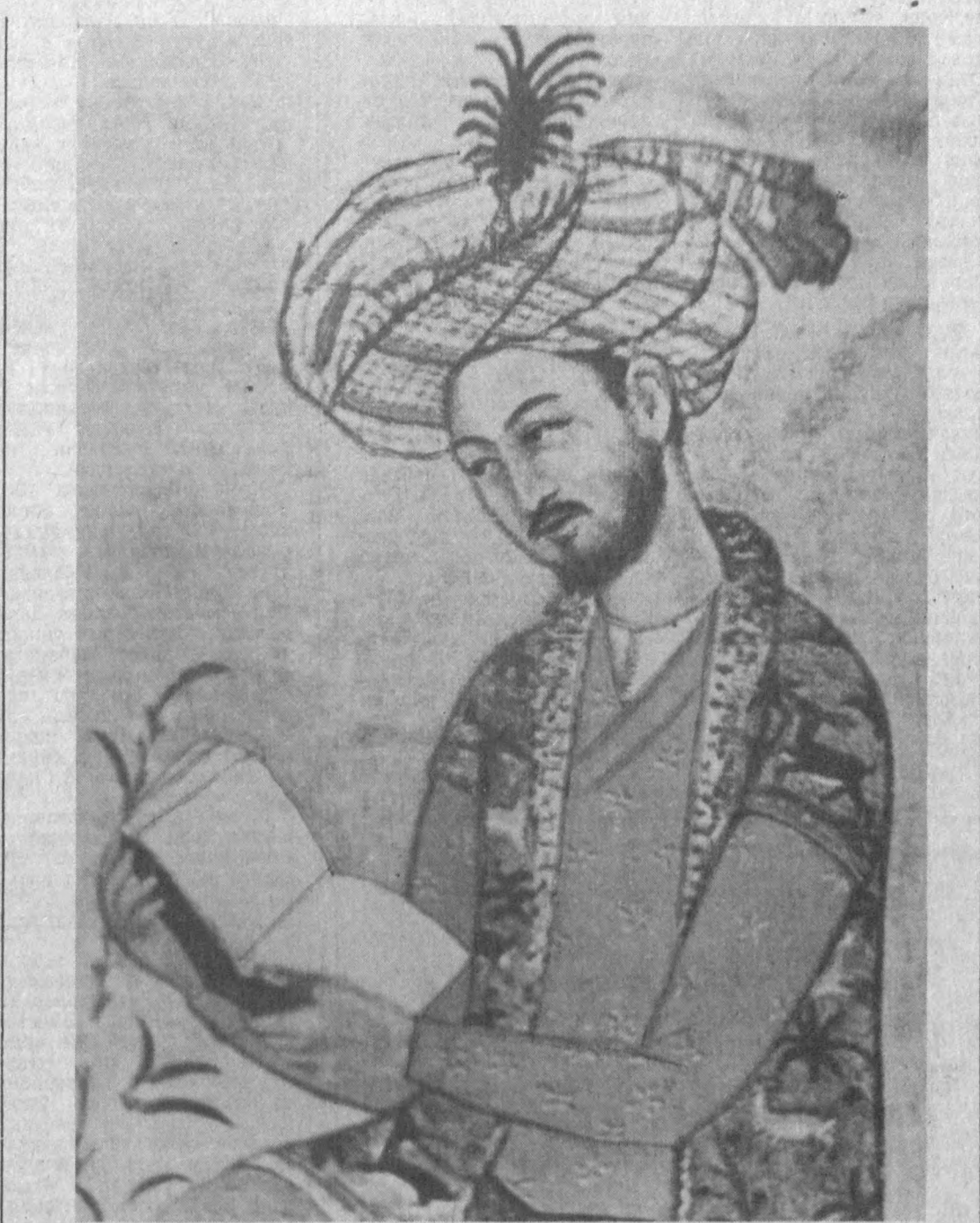
Анджондан қуёш чиқди йўлга,
Қуёш ҳам шоирдин аямас нури.
Вутун ўлка олиб девонини кўлга,
Шодмон эл қаршилар шоир Бобурни.

Бошингда тож бўлса, оёйда кишан,
Ватанга элтмаса бу узун йўллар,
Ҳар тоғини оранчи қутганинг билан
Сен учун офтобниг чиқмаса агар...

Турки туркуларини бўғар-ку, замон,
Ўртамнинг ёзуғи — бўлмоқини сабад?
Гуллашган чоғида қучғайми ҳазон
Алишербек ҳаёт бахт этган бу тил?

Бошинга кийганман муздай тилла тош,
Мусибатга ёлғиз ҳамхона — қалам,
Ўқиб йиллашга йўқ мевад илоҳ,
Ахир мен шоҳдирмен, тақдир алам.

«Толе йўқи, жонима бақолик бўлди»,
Ҳар ишнинг қилдим, ҳатоллик бўлди.
Ўз ерини қўйиб, Ҳинд сори юзландим,
Ераб, неганин, не юз қаролик бўлди?»

«АНДА ЖОНИМ ҚОЛДИ»

ЗАҲИРИДДИН Муҳаммад
Бобур таваллудининг 510 йил-
лигига бағишланган «Анда жо-
ним қолди» деб номланган
адабий мусиқали кеча Собир
Раҳимов туманидаги 2-санъат
мактабиде бўлиб ўтди. Тад-
бирга таширф буюрганлар
ёш истеъодларнинг шоир
ҳаёти ва ижоди ҳақида тайёр-
лаган мусиқали дастурдан
бахраманд бўдилар. Бола-
лар Бобур ғазалларини ёд-
дан ўқидилар.

ЮНУСОБОД туманидаги
Максим Горький номи ку-
тубхонада ҳам улуг бобомиз
таваллудига бағишланган тен-
таналар бўлиб ўтди. Унда ма-
даният уйи баъдий хавасқор-
лик жамоаси томонидан Пи-
римқул Қодировнинг «Юлдуз-
ли туналар» романи асосида
тайёрланган драматик сахна,
Бобур ғазаллари билан куй-
ланган мумтоз қўшиқлар ин-
ро этилди.

Кутубхонада Бобур ҳаёти
ва ижоди ҳақида ҳикоя қилу-
ви кўргазма очилди.

Савоҳиддин
СИРОЖИДИНОВ.

Мирзо Бобур ҳазратларининг қабри эса
миллионлаб юракларда. Демакки Бобурнинг
қўнғилдаги сўзлар бининг қалбимизга жон
билан ўчмас қилиб битилган.

Темур УБАДУЛЛО.

Бошингда тож бўлса, оёйда кишан,
Ватанга элтмаса бу узун йўллар,
Ҳар тоғини оранчи қутганинг билан
Сен учун офтобниг чиқмаса агар...

Турки туркуларини бўғар-ку, замон,
Ўртамнинг ёзуғи — бўлмоқини сабад?
Гуллашган чоғида қучғайми ҳазон
Алишербек ҳаёт бахт этган бу тил?

Бошинга кийганман муздай тилла тош,
Мусибатга ёлғиз ҳамхона — қалам,
Ўқиб йиллашга йўқ мевад илоҳ,
Ахир мен шоҳдирмен, тақдир алам.

«Толе йўқи, жонима бақолик бўлди»,
Ҳар ишнинг қилдим, ҳатоллик бўлди.
Ўз ерини қўйиб, Ҳинд сори юзландим,
Ераб, неганин, не юз қаролик бўлди?»

Темур УБАДУЛЛО.

Бошингда тож бўлса, оёйда кишан,
Ватанга элтмаса бу узун йўллар,
Ҳар тоғини оранчи қутганинг билан
Сен учун офтобниг чиқмаса агар...

Турки туркуларини бўғар-ку, замон,
Ўртамнинг ёзуғи — бўлмо

